

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ 1643

شماره ثبت 675

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ 1398/8/25

یک شوری

طرح تشکیل و اداره مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: امور داخلی کشور و شوراها

فرعی: اجتماعی - اقتصادی - امنیت ملی و سیاست
خارجی - فرهنگی

سوابق قانونی به دلیل حجم زیاد جداگانه چاپ می‌شود.

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای 31 نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

با توجه به جاذبه‌های متنوع زیارتی و گردشگری کشورمان و لزوم معرفی آنها به ملت‌های علاقمند به این فرهنگ غنی، لازم است تمهیداتی اندیشیده شود تا رفت و آمد و سرمایه‌گذاری دوست‌داران فرهنگ غنی اسلامی و ایرانی، تسهیل شود. بنابراین طرح ذیل برای تحقق این امر که مهمترین محورهای آن به شرح زیر می‌باشد تهیه گردیده است.

1- معرفی جاذبه‌های گردشگری و زیارتی ایران و تشویق گردشگران کشورهای اسلامی و دیگر کشورها برای سفر به ایران و بالا بردن سهم ایران از صنعت گردشگری

2- ایجاد اشتغال مولد برای ساکنان اینگونه مناطق و جذب اشتغال از مناطق دیگر ایران و نهایتاً کاهش محسوس شاخص‌های بیکاری

3- جلب سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در پروژه‌های گردشگری، هتلداری، نمایشگاه‌گردانی، تولیدات محصولات فرهنگی، صنایع غذایی حلال، لباسهای سستی و محلی، فیلم و محصولات سمعی و بصری و امثال آن

4- جلب اندیشمندان و محققان سایر کشورها برای تحقیق و پژوهش در پروژه‌های فقهی، حقوقی، فلسفی و کلامی و تأسیس اندیشکده‌های علمی و کرسی‌های آزاد اندیشی.

لذا طرح ذیل به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود:

- مازنی - میرزایی نیکو - بادامچی - یوسف‌نژاد - مسعودی - جعفرزاده ایمن آبادی -
 - کواکبان - فاطمه سعیدی - نعمتی - شیخ - بابایی صالح - خدری - سروش -
 - مقصودی - علی جانی زمانی - فیضی زنگیر - حاتمیان - ساعدی - محمدی (تهران) -
 - حمداله کریمی - تربتی نژاد - محمودزاده - بیرانوندی - آقاپورعلی شاهی -
 - پوربافرانی - نیکزادی پناه - کیسری - امیرحسنخانی - هزارجریمی - خضری -
- قاضی پور

عنوان طرح:

تشکیل و اداره مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی

ماده واحد - به منظور تعمیق و تبیین فرهنگ اصیل ایرانی و اسلامی و نیز آشنایی مسلمانان سایر کشورها با جاذبه‌های زیارتی و گردشگری ایران و ارتباط دینی با سایر ملل و ایجاد اشتغال مولد و تشویق سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی، به دولت اجازه داده می‌شود تا با رعایت این قانون در مناطق زیر که استعداد و توان لازم برای تحقق اهداف مذکور را دارند نسبت به تشکیل مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی اقدام نماید.

1- منطقه آزاد زیارتی و سیاحتی مشهد مقدس در محدوده جغرافیایی شهرستان مشهد

2- منطقه آزاد زیارتی و سیاحتی قم در محدوده جغرافیایی شهرستان قم

تبصره 1- ایجاد مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی جدید در شهرستانها و مناطق مستعد، با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی صورت خواهد پذیرفت.

تبصره 2- این قانون از حیث نحوه اداره مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی و قوانین و مقررات حاکم بر آن تابع مقررات مندرج در قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوبه 1372 و اصلاحات بعدی آن می باشد.

تبصره 3- در مناطقی که منطقه آزاد تجاری - صنعتی تشکیل شده و یا می شود، سازمان مزبور مسؤولیت اجرای این قانون را برعهده خواهد داشت، در غیر این صورت اداره آن برعهده سازمان منطقه آزاد زیارتی و سیاحتی می باشد.

سازمان منطقه آزاد زیارتی
سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی
سازمان منطقه آزاد کیش

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده

(4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر

معاونت قوانین در مورد طرح تشکیل و اداره مناطق آزاد زیارتی و

سیاحتی تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
مجلس شورای اسلامی

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (2) و (4) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:

۱- سابقه تقدیم:

ماده 130 - C قبلاً تقدیم نشده است.

- E قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در E مجلس / E کمیسیون (موضوع اصل 85 قانون اساسی) رد شده و اینک:

E با تغییر اساسی
E با تقاضای کتبی 50 نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

E پیش از انقضاء شش ماه
E بدون تغییر اساسی

E با انقضاء شش ماه
E با تقاضای کتبی کمتر از 50 نفر از نمایندگان

E مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.

E نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

E رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی E رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)

C رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف - ماده 127 -

اول - حداقل امضاء لازم (15 نفر) C دارد. E ندارد.

دوم - موضوع و عنوان مشخص C دارد. E ندارد.

سوم - دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه C دارد. E ندارد.

چهارم - موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان C دارد. E ندارد.

ب - ماده 138 - طرح تقدیمی دارای C یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان C ماده واحده مواجه با ایراد C نمی‌باشد. E بیش از یک موضوع E مواد متعدد E می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد C.

د دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد C.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد C.

د دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف - ماده 140 - رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی داده شده است C.

C نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب - ماده 181 - موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به ۲ - رأی نمایندگان ندارد C.
د دارد. ۳ می شود C

تعداد یک برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵ - طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد C.
د دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

- 1- عنوان طرح با مفاد آن منطبق نیست؛ طرح صرفاً به تشکیل و ایجاد مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی نظر دارد و اداره آن را تابع مقررات مناطق آزاد تجاری - صنعتی می‌داند. بنابراین عبارت «و اداره» باید حذف گردد. با این اصلاح اصل ایجاز نیز در انتخاب عنوان رعایت می‌گردد.
- 2- ذکر هدف، فلسفه و ضرورت تقدیم طرح در صدر ماده واحد مغایر اصول نگارش متون قانونی است. بنابراین عبارت «به منظور» تا «داخلی و خارجی» باید حذف و به مقدمه توجیهی منتقل گردد. به تبع این اصلاح باید ادامه ماده واحد نیز اصلاح شود.
- 3- در تبصره (1) عبارت «و مناطق» زائد است و باید حذف گردد، زیرا «ایجاد مناطق در مناطق مستعد» غیر ممکن و دارای ایراد است.
- 4- تبصره علی‌الاصول مبین استثنائات مذکور در حکم اصلی ماده است، در حالیکه در این طرح مواردی که ذیل ماده واحد به عنوان تبصره آمده استثناء بر حکم آن نیست. بنابراین لازم است مفاد تبصره (2) با ماده واحد جمع شود.
- 5- در تبصره (3) ایرادات متعددی مشاهده می‌شود:
اولاً جمله «در مناطقی که منطقه آزاد تجاری - صنعتی تشکیل شده و یا می‌شود» به دور از قواعد نگارش زبان فارسی است و باید به «در مناطق آزاد تجاری - صنعتی» اصلاح شود.
ثانیاً عبارت «سازمان مزبور» فاقد مرجع اشاره و در نتیجه مبهم است. تا قبل از این عبارت، نامی از سازمانی برده نشده است تا بتوان مقصود طراح محترم را دانست.
ثالثاً قسمت اول تبصره کاملاً مبهم است و منظور کلی طراح محترم مشخص نیست. مسئولیت اجرای این قانون (طرح حاضر) در مناطق آزاد تجاری صنعتی چگونه امکان پذیر است؟!
رابعاً در انتهای تبصره وظیفه‌ای را بر عهده سازمان منطقه آزاد زیارتی و سیاحتی قرار داده حال آنکه در ساختار اداری کشور چنین سازمانی ایجاد نشده و در طرح تقدیمی نیز هیچ اشاره‌ای به تشکیل آن نگردیده است.
- 6- با توجه به موارد فوق پیشنهاد می‌شود متن ماده واحد به شکل زیر تنظیم گردد:
ماده واحد - به دولت اجازه داده می‌شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد زیارتی - سیاحتی ایجاد و براساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران اداره کند:
الف - مشهد مقدس در محدوده جغرافیایی این شهرستان
ب - قم در محدوده جغرافیایی این شهرستان
ج - شیراز در محدوده جغرافیایی این شهرستان
د - قزوین در محدوده جغرافیایی این شهرستان
ه - اصفهان در محدوده جغرافیایی این شهرستان
7- به موجب تبصره (2) این طرح اداره مناطق آزاد زیارتی براساس قانون نحوه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری است. بنابراین چون قانون مزبور دارای معافیت‌های متعددی است، طرح حاضر سبب افزایش معافیت‌ها و در نتیجه تقلیل درآمد دولت و در نهایت مغایر اصل هفتاد و پنجم (75) قانون اساسی است.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (1) و (3) ماده (4) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب 1389/3/25 نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض ✘ وجود ندارد.

✔ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط ✘ وجود ندارد.

✔ وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع ✔ لازم است.
✘ لازم نیست.

تعداد دو برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف - نظر اداره کل

- 1- با توجه به اینکه بند (1 و 2) ماده واحده طرح در صدد توسعه ساختار دستگاههای اجرایی برآمده است، با بند «الف» ماده (28) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه مصوب 1395/12/14، مغایرت دارد.
- 2- طرح مذکور به جهت دارا بودن بار مالی و عدم پیش بینی منابع مالی آن، مغایر اصل هفتاد و پنج (75) قانون اساسی است.
- 3- با توجه به اینکه ذکر هدف و ضرورت تقدیم طرح در صدر ماده واحده، مغایر اصول نگارش متون قانونی است لذا پیشنهاد می گردد ابتدای ماده واحده تا عبارت «داخلی و خارجی» حذف گردد و به مقدمه توجیهی اضافه شود.
- 4- پیشنهاد می گردد عبارت «ومناطق» در تبصره (1) طرح حذف گردد.
- 5- با توجه به اینکه ماهیت مناطق آزاد تجاری - صنعتی و همچنین اداره آن با مناطق زیارتی و سیاحتی متفاوت است پیشنهاد می گردد نحوه و چگونگی اداره آن نیز در طرح بیان شود.
- 6- با توجه به اینکه تبصره (2) و صدر تبصره (3) طرح در خصوص اداره مناطق زیارتی و سیاحتی تعیین تکلیف نموده است، بنابراین عبارت «در غیر این صورت اداره آن بر عهده سازمان منطقه آزاد زیارتی و سیاحتی» در تبصره (3) زائد است و پیشنهاد می شود عبارت فوق الذکر حذف گردد.

جدول سوابق قانونی طرح تشکیل و اداره مناطق آزاد زیارتی و سیاحتی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
1	قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران با اصلاحات و الحاقات بعدی	1372/06/7	کل مواد
2	قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری با اصلاحات و الحاقات بعدی	1382/10/23	کل مواد
3	قانون تشکیل وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	1398/4/24	ماده واحده
4	قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه با اصلاحات و الحاقات بعدی	1363/10/02	کل مواد
5	قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	1395/12/14	بند «الف» ماده (6) و ماده (28)
6	اصل هفتاد و پنجم (75) قانون اساسی کشور		